

แบบรายงานผลการจัดการความรู้ ปีการศึกษา 2557

ประเด็นความรู้ : การจัดการความรู้ (KM)
ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : อาจารย์ผู้เข้ารับการอบรม
วัน เดือน ปี ที่ดำเนินการ : วันที่ 26 กรกฎาคม 2558 ณ ห้องประชุมสัมมนาชั้น 4
สรุปองค์ความรู้ที่ได้ :

กระบวนการเรียนรู้แบบใช้คำถามเป็นฐาน

(Question-Based Learning : QBL)

แนวคิด

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ หรือ การประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. ขั้นวางแผนการใช้คำถาม ผู้สอนควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบหรือประการใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทเรียน
2. ขั้นเตรียมคำถาม ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์
3. ขั้นการใช้คำถาม ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และอาจจะสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ
4. ขั้นสรุปและประเมินผล
 - 4.1 การสรุปบทเรียนผู้สอนอาจจะใช้คำถามเพื่อการสรุปบทเรียนก็ได้
 - 4.2 การประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง

การเลือกคำถามที่ดีที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

- เลือกคำถามปลายเปิด – ทำไม อย่างไร เพราะเหตุใด ให้นักศึกษาคิดคำตอบเอง
- แนะนำการคิด guide โดยใช้คำถามที่นักศึกษาจะต้องนำความรู้พื้นฐาน (Basic Knowledge) มาประยุกต์

การใช้เทคนิคให้ดี

- ถามชัดเจน ไม่กำกวม
- เลือกคำถามกว้างๆ ปลายเปิด ---ทำอย่างไร
- ถามทีละ 1 คำถาม อย่าถามเป็นชุด
- ให้เวลาคิด 10 วินาที
- เทคนิค ตั้งคำถาม--- รอคำตอบ --- ถ้าไม่ตอบ ถามระบุคน

คำถามที่ควรหลีกเลี่ยง

- คำถาม ใช่ ไม่ใช่
- คำถามกำกวม
- คำถามชักกะเย่อ
- คำถามให้เดา
- คำถามชี้หน้า

ประโยชน์

1. ผู้เรียนกับผู้สอนสื่อความหมายกันได้ดี
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
4. ช่วยเน้นและทบทวนประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน
5. ช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน ให้เข้าใจความสนใจที่แท้จริงของผู้เรียน และ

วินิจฉัยจุดแข็งจุดอ่อนของผู้เรียนได้

6. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยการขบคิดให้กับผู้เรียน ตลอดจนนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต

รวบรวมโดย ฝ่ายวิชาการ